

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

mardi

24-04-2001

24-04-2001

10:00 uur

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van mevrouw Frieda Brepoels aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de benoeming van een netbeheerder van het hoogspanningsnet" (nr. 4408) 1

Sprekers: **Frieda Brepoels**, voorzitter van de VU&ID-fractie, **Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de Belgische elektriciteitsstarieven" (nr. 4479) 2

Sprekers: **Simonne Creyf**, **Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Mondelinge vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de manier waarop het AMPERE-verslag de werkzaamheden van professor Dessus over de opwerking van nucleaire afval heeft gebruikt" (nr. 4318) 4

Sprekers: **Muriel Gerken**, **Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

SOMMAIRE

Question de Mme Frieda Brepoels au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la nomination d'un gestionnaire de réseau pour le réseau à haute tension" (n° 4408) 1

Orateurs: **Frieda Brepoels**, présidente du groupe VU&ID, **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "les tarifs d'électricité en Belgique" (n° 4479) 3

Orateurs: **Simonne Creyf**, **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question orale de Mme Muriel Gerken au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la manière dont le rapport 'AMPERE' a utilisé les travaux du professeur Dessus sur le retraitement des déchets nucléaires" (n° 4318) 4

Orateurs: **Muriel Gerken**, **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 24 APRIL 2001

10:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 24 AVRIL 2001

10:00 heures

La séance est ouverte à 10.15 heures par Mme Muriel Gerken, présidente.

De vergadering wordt geopend om 10.15 uur door mevrouw Muriel Gerken, voorzitter.

01 Vraag van mevrouw Frieda Brepoels aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de benoeming van een netbeheerder van het hoogspanningsnet" (nr. 4408)

01 Question de Mme Frieda Brepoels au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la nomination d'un gestionnaire de réseau pour le réseau à haute tension" (n° 4408)

01.01 Frieda Brepoels (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, collega's, ik had de staatssecretaris graag een vraag gesteld over een persmededeling waarin stond dat de regering de benoeming van de netbeheerder nog altijd niet heeft doorgevoerd. Tijdens zijn regeringsmededeling in oktober heeft de eerste minister zich nochtans verontschuldigd voor de Kamer voor enkele zwakkere punten in het regeringsbeleid. De vrijmaking van de energiemarkt was daar een punt van. Wij moeten vandaag vaststellen dat die zwakke punten nog altijd aanwezig zijn. De vrijmaking van de elektriciteitsmarkt is bijna een processie van Echternach aan het worden. Wij hebben op andere zittingen van onze commissie eveneens moeten vaststellen dat u hierover beloftes gedaan

hebt. In september 1999 hebt u al gesteld dat er tegen 19 april 2000 een netbeheerder zou worden aangesteld. We zijn nu een jaar later en er is nog altijd niets gebeurd.

Ook voor de Europese commissie duurt dit allemaal veel te lang. Ik kreeg vanmorgen nog een antwoord van mevrouw de Palacio van de Europese commissie in handen. Op een vraag van Europees parlementslid Bart Staes geeft de commissaris duidelijk aan dat de Belgische regering al dikwijls werd aangemaand om vooruitgang te boeken in dit proces. Met name de benoeming van de netbeheerder is een heel dringende aangelegenheid.

De regering blijft met de aanstelling van de netbeheerder blijkbaar wachten tot de CREG een idee heeft van de juiste tarieven voor het transport van energie over het hoogspanningsnet. De CREG op haar beurt wacht dan weer tot de regering de netbeheerder heeft aangeduid. Tegelijkertijd wil Electrabel het net zo duur mogelijk verkopen. De CREG heeft in februari getracht om de impasse te doorbreken door formules te presenteren die de vervangingswaarde van het hoogspanningsnet als uitgangspunt nemen. Er zou overleg geweest zijn tussen de regering, de CREG en Electrabel om een definitieve overeenkomst te bereiken. Maar dit zou nog niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd.

Daarom wil ik de staatssecretaris een aantal concrete vragen stellen. Zou u een aantal redenen kunnen aanhalen waarom dat proces in België zo traag verloopt? Waar bevindt zich de weerstand?

Heeft de regering reeds een idee over de transporttarieven? Zijn er concrete resultaten inzake het overleg met Electrabel? Wanneer zal de netbeheerder worden aangesteld? Wat zal zijn relatie zijn met Electrabel? Wie zullen de andere aandeelhouders zijn? Hoe zal dit worden bepaald? Overweegt de regering initiatieven te nemen om de inleiding van een rechtszaak door Europa tegen ons land te voorkomen? Zo ja, welke initiatieven?

01.02 Minister **Olivier Deleuze**: Mevrouw de voorzitter, collega's, op 17 oktober 2000 heeft de eerste minister aangekondigd dat de aanstelling van een netbeheerder vertraging opliep. Hij voegde eraan toe dat deze vertraging er was "ondanks de maatregelen die werden genomen op sociaal en milieuvlak". Dat zijn mijn prioriteiten.

De organisatie van de elektriciteitsmarkt is een complex proces op verschillende vlakken. Dit is het geval op het institutioneel vlak omwille van de bevoegdheidsverdeling. Het is eveneens een complex proces op technisch, juridisch en politiek vlak. De situatie in Californië leert ons dat we voorzichtig en behoedzaam moeten zijn. Bovendien wil ik absoluut vermijden dat de liberalisering van deze sector ten nadele van de minstbedeelden zou verlopen.

Op 22 november 2000 heeft de regering de procedure inzake de netbeheerder bepaald. Ondertussen werden de belangrijkste stappen gezet. Zoals het revisorenrapport van de CREG, the letter of intention van de CREG en het voorstel van tarievenstructuur van de CREG. Op 22 november werd beslist dat de netbeheerder na deze stappen moet worden aangewezen in de lente van 2001. Deze termijn lijkt me nog steeds haalbaar. Ik heb een ontwerp van conventie tussen de koepel van de gemeenten die in de transportnetbeheerder willen participeren, de regering en de eigenaars van het net aan de eerste minister gezonden zodat het kan worden besproken door de regering.

Wat de door de Europese commissie ingeleide procedure betreft, kan ik meedelen dat ik steeds geantwoord heb binnen de door de commissie opgelegde termijnen.

01.03 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Mevrouw de

voorzitter, het antwoord van de staatssecretaris is summier. Ik heb een aantal precieze vragen gesteld. Ik begrijp dat het een zeer complex dossier is. Ik weet dat u, samen met ons bezorgd bent over een aantal mogelijke gevolgen van de liberalisering voor het milieu en op sociaal vlak. Mijn vragen hadden betrekking op deze problematiek. Ik stel immers vast dat de bevolking weinig merkt van de liberalisering op het vlak van de tarieven. Er worden heel wat beloften gedaan, ook op regionaal niveau. Als het voor een parlements lid niet langer duidelijk is, wat moet de gewone burger dan niet denken van het liberaliseringsproces. Ik had gehoopt dat u meer details had kunnen geven over het overleg met Electrabel, over de overname van het net en de vastlegging van de transporttarieven. U verwijst naar de beslissing van 22 november inzake de aanstelling van de netbeheerder die gepland is in de lente van 2001.

Ik hoop dat u zich over een iets preciezere datum kunt uitspreken. De beloften zijn al veel te vaak gedaan. Ik betreur dan ook dat ik niet meer antwoorden heb gekregen op al mijn vragen.

01.04 Minister **Olivier Deleuze**: Mevrouw Brepoels, ik heb uit uw vraag kunnen opmaken dat u op de hoogte bent van de voornaamste elementen van het dossier. Wij hebben het daar al over gehad. Ik meen dan ook dat het niet nuttig zou zijn om die elementen te herhalen.

Laten wij duidelijk zijn. De transportnetbeheerder belangt de doorsnee consument niet aan. Het gaat om de verkiesbare klanten. De doorsnee consument, die een laagspanningsvoeding heeft, is niet verkiesbaar. De aanduiding van de transportnetbeheerder heeft dan ook geen rechtstreekse invloed. De wet bepaalt immers dat de intercommunales verkiesbaar zijn op 1 januari 2007. Dat zou nog kunnen veranderen maar vandaag wordt de doorsnee consument niet rechtstreeks beïnvloed door deze fase van de liberalisering. Uiteraard zijn wij in onderhandeling met de gemeenten en met Electrabel. Het is voor mij heel moeilijk om u een stand van zaken te geven van deze onderhandelingen. Het proces zou daardoor nog worden vertraagd. Vandaar mijn kort antwoord.

01.05 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Mijnheer de staatssecretaris, wij zullen het dossier op de voet volgen. Wij hopen dat u aan het einde van de lente resultaten zult hebben bekomen. Zo niet zullen wij daar opnieuw op terugkomen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de Belgische elektriciteitsstarieven" (nr. 4479)

02 Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "les tarifs d'électricité en Belgique" (n° 4479)

02.01 Simonne Creyf (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de Belgische elektriciteitsstarieven voor de kleine verbruikers, met name de huishoudens en de KMO's, zijn te hoog. Het prijsverschil met het buitenland neemt bovendien nog toe. Naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen heb ik dit, ook op basis van Europees vergelijkend onderzoek, reeds aangetoond. Mijnheer de staatssecretaris, ik herinner mij uw verontwaardiging over mijn bewering. U verwees toen naar de beslissingen van het controlecomité om prijsverminderingen voor de verbruikers toe te staan.

Ondertussen heeft TestAankoop nieuwe vergelijkende cijfers gepubliceerd. Deze cijfers bevestigden wat iedereen al lang wist. Mijnheer de staatssecretaris, uw reactie hierop was evenwel ontroerend. U was verrast en wij waren verrast over het feit dat u verrast was omdat de prijzen te hoog waren. U wil nu laten onderzoeken of de cijfers van TestAankoop kloppen. U wil de expertencommissie onder de leiding van de heer De Keuleneer opnieuw een onderzoek naar de prijzen laten instellen. Ik herinner mij echter een hele reeks aanbevelingen uit het rapport-De Keuleneer, waarmee geen rekening werd gehouden. Uiteindelijk schuift u alle verantwoordelijkheid naar het controlecomité door.

Ik citeer uit De Morgen: "Iedereen houdt van Olivier. Alleen bijna twee jaar later ligt op ieders lippen de vraag: waar blijf je, Olivier?" Nog volgens De Morgen is het feit dat de Belgen van alle Europeanen nog steeds de hoogste elektriciteitsrekening in de bus krijgen een pijnlijke zaak voor de paars-groene coalitie.

Het is mijn mening dat de staatssecretaris en de regering als politiek verantwoordelijken in gebreke blijven, onder andere omdat ze de openstelling van de elektriciteitsmarkt vertragen en op deze manier ook de druk op de prijzen niet naar beneden halen. U zei daarnaast dat het sociale aspect voor u prioritair was, maar nu blijkt dat precies de kleine verbruiker het slachtoffer is bij

het getreuzel rond de openstelling van de markt. Het klopt inderdaad dat de eerst verkiesbare klanten de grote ondernemingen en de bedrijven zijn, maar de dynamiek die van een openstelling van de markt kan uitgaan, zal ook bij de KMO's en de kleine verbruikers effect sorteren.

Men moet hier niet de vraag stellen naar de verantwoordelijkheid van het controlecomité en of de prijzen al dan niet te hoog zijn. De echte vraag gaat over de politieke verantwoordelijkheid. Wat hebben de politiek verantwoordelijken reeds gedaan om de prijzen van de elektriciteit voor de kleine gebruikers naar beneden te halen? Wat zullen ze in de toekomst nog doen?

Voorzitter: Jos Ansoms.

Président: Jos Ansoms.

02.02 Minister Olivier Deleuze: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Creyf, ik wil er eerst aan herinneren dat in ons land de elektriciteitsprijzen van de gebonden klanten door het controlecomité worden bepaald, met andere woorden het zijn de sociale partners die al jaren deze prijzen vastleggen. Het controlecomité had al voorzien dat de prijzen zouden dalen naar het niveau van de buurlanden, maar omdat de aanpak van het controlecomité te traag was, heeft de regering bij mijn weten voor de eerste keer sinds het bestaan van het controlecomité, op 5 april 2001 het controlecomité een opdracht gegeven.

Ik citeer deze opdracht: "De regering vraagt aan het controlecomité, rekening houdend met het feit dat de tariefstructuur in België en de buurlanden niet dezelfde is en dat bijgevolg het tarievenverschil moet vastgelegd worden op vergelijkbare basis met hierin inbegrepen de tarifaire elementen en zonder de extra tarifaire elementen, ten laatste tegen 31 december 2000 de tarievenhandicap tegenover de buurlanden voor niet in aanmerking komende afnemers met minimum de helft te verminderen, tegen 30 juni 2001 een nieuwe vermindering met de helft van de resterende tarievenhandicap door te voeren, ten laatste tegen 30 juni 2002 de elektriciteitsstarieven op de niet geliberaliseerde markt in overeenstemming te brengen met deze van toepassing in de buurlanden voor dezelfde categorieën afnemers". Sinds die beslissing heb ik er bij het Controlecomité geregeld op aangedrongen deze beslissing stipt uit te voeren. Uit de studie die u aanhaalt blijkt nu niet echt tot mijn verrassing dat het Controlecomité de beslissing van de regering niet zou hebben uitgevoerd. Ik wil alle onduidelijkheid in dit dossier wegnemen en heb de regering dan ook

voorgesteld om onafhankelijke experts, ten eerste, te laten onderzoeken in welke mate de beslissing van de regering van 5 april 2001 door het Controlecomité werd uitgevoerd en, ten tweede, en indien dit niet het geval zou zijn aan de regering de noodzakelijke maatregelen voor te stellen, met inbegrip van eventuele structurele maatregelen, om de situatie recht te zetten. Ik dank u om mij hiermee te hebben geholpen, mevrouw Creyf. Zou dit enkele jaren geleden omgekeerd het geval zijn geweest, dan zou ik u ook hebben geholpen.

02.03 **Simonne Creyf** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dit antwoord was voorspelbaar. U verwijst naar het Controlecomité. Toch stelt u dat de regering de opdracht heeft gegeven. Daarmee toont u aan en bewijst u dat het Controlecomité wel advies verleent, maar dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de regering ligt. Als u nu zegt dat het Controlecomité niet doet wat de regering zegt, is uw politieke verantwoordelijkheid hier in het gedrang. Ik kom er opnieuw op terug: u bent de politieke verantwoordelijke en de politiek heeft hier onvoldoende haar verantwoordelijkheid opgenomen. U beloofde dat de prijzen voor de kleine verbruikers zouden dalen. Op 30 juni 2002 zouden die prijzen inderdaad laag moeten zijn, maar ze verminderen niet: ze nemen nog toe. De vraag is welke garanties wij hebben dat tegen 30 juni 2002 de prijzen inderdaad verlaagd zullen zijn en op het niveau van de prijzen van het buitenland zullen liggen. Wij hebben geen enkele aanwijzing, integendeel. Er werd zelfs nog geen trend ingezet, tenzij een trend van verhoging.

Verder is de vrijmaking van de markt een politieke verantwoordelijkheid die bij u berust. U remt dit af, zoals wij juist nog konden horen in antwoord op een vraag van mevrouw Brepoels. Op het ogenblik dat de regeringswissel gebeurde, was alles voorbereid voor de uitvoering van deze elektriciteitswetgeving. Wij zijn nu twee jaar verder en er is weinig of niets gebeurd. België werd reeds in gebreke gesteld door Europa. Nu dreigt TestAankoop nog eens klacht neer te leggen bij de Europese commissie. Wij staan hier nu toch wel mooi te pronken in Europa en dat op de vooravond van de overname van het EU-voorzitterschap. Het wordt hoog tijd dat hier inderdaad de zwarte piet niet meer wordt doorgespeeld, maar dat de politiek haar verantwoordelijkheid opneemt.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03 **Question orale de Mme Muriel Gerkens au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la manière dont le rapport 'AMPERE' a utilisé les travaux du professeur Dessus sur le retraitement des déchets nucléaires" (n° 4318)**

03 **Mondelinge vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de manier waarop het AMPERE-verslag de werkzaamheden van professor Dessus over de opwerking van nucleaire afval heeft gebruikt" (nr. 4318)**

03.01 **Muriel Gerkens** (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, cette question date un peu, vacances de Pâques obligent. Le 18 mars 2001, dans le journal "Le Soir", on pouvait lire un article relatant que le professeur Dessus, directeur du CNRS français avait écrit au secrétaire d'Etat, M. Deleuze, lui disant qu'il ne partageait pas les conclusions issues de ses travaux et formulées dans le rapport AMPERE.

J'ai relu la page 75 du rapport de synthèse de la commission AMPERE où l'on traite du traitement des déchets et où il était indiqué que le retraitement du combustible irradié avec séparation en 3 composantes avait deux finalités importantes qui étaient de récupérer la matière fissile contenue dans le combustible usé mais que cela permettait également de faciliter l'élimination des déchets à long terme par réduction des volumes qui doivent être isolés de l'environnement. La seule réduction possible du stock de plutonium de première génération dans cette optique était bien celle consistant à utiliser ce plutonium comme combustible dans les réacteurs à eau sous forme appropriée, cette dernière étant le MOX.

Lorsque nous avons entendu les professeurs Stredio et D'Haeseleer nous présenter le rapport AMPERE, il est vrai que nous les avons aussi interrogés sur ce traitement des déchets et nous trouvions que leur manière de présenter les choses étaient effectivement minimaliste en disant que le problème de la gestion des déchets était facilement abordable via le retraitement en MOX et l'enfouissement de quantités infimes résultant de ce retraitement en couches géologiques stables.

Le professeur Dessus dit donc que les conclusions de ses travaux sont nettement moins optimistes et qu'il ne s'agit en aucun cas d'élimination de déchets mais d'un entreposage de 150 ans suivi d'un stockage. C'est du moins ce

qui était indiqué dans l'article du journal "Le Soir". Je voudrais obtenir un peu plus d'informations sur ce courrier du professeur Dessus et sur les informations complémentaires qu'il a amenées. Je voudrais également savoir si le secrétaire d'Etat avait transmis ce courrier aux auteurs du rapport AMPERE et s'il leur avait fait part de la réaction du professeur Dessus?

03.02 Olivier Deleuze, ministre: Monsieur le président, je remercie Mme Gerkens pour sa question. J'ai effectivement reçu une lettre le 8 février de M. Benjamin Dessus, lettre dont je vous remettrai copie. Dans cette lettre, M. Dessus rappelle qu'il est co-auteur du rapport intitulé: "Etude économique prospective de la filière électrique nucléaire" et que ce rapport était mentionné dans le rapport AMPERE, à l'appui de la thèse selon laquelle le retraitement permet de diminuer très fortement les volumes de déchets à éliminer.

M. Dessus me signale dans sa lettre que le rapport Charpin rappelle que le retraitement, recyclage MOX actuellement poursuivi en France permet une réduction des quantités de plutonium et d'américium à stocker de l'ordre de 12 à 15% au prix d'un surcoût global de 1% du prix. Il rappelle aussi la conclusion de son rapport qui dit que le MOX irradié devra être entreposé jusqu'en 2150-2200 avant son stockage définitif.

M. Dessus ajoute que le surcoût du retraitement n'est que de l'ordre de 1% des dépenses cumulées de l'ensemble du parc depuis l'origine jusqu'en 2150-2200, ce qui fait 30 à 40 milliards de francs français.

Il conclut que la légère réduction en quantité, je cite: "se paie d'un surcoût important, 30 à 40 milliards de francs français, de problèmes de court terme (rejet de La Hague) et long terme puisque l'entreposage du MOX est nécessaire avant stockage sur des durées qui supposent d'imaginer des systèmes de surveillance jusqu'à 2200 environ".

J'ai transmis cette lettre, dès que je l'ai reçue le 15 février, au co-président de la commission AMPERE. Je l'ai aussi transmise au président de cette commission et aux membres du "peer review" du rapport AMPERE.

J'ai reçu une réponse de M. Stredio, que je peux vous transmettre. Il dit en substance: "J'estime par ailleurs que la citation incriminée et dont je me considère responsable ne remet pas fondamentalement en cause ce qui est écrit dans

le rapport Charpin". Je vous donne l'ensemble de ces documents.

03.03 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Monsieur le ministre, la problématique du traitement des déchets reste entière, et il est vrai que je suis un peu déçue de cette réponse de M. Stredio, mais je pense que de toute façon, nous reparlerons de ce rapport avec vous à la suite de celui qui a été demandé aux experts internationaux et nous reviendrons donc sur ce sujet du traitement des déchets qui me semble effectivement bien préoccupant.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 10.48 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.48 uur.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

mardi

24-04-2001

24-04-2001

10:00 uur

10:00 heures

INHOUD

Vraag van mevrouw Frieda Brepoels tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de benoeming van een netbeheerder van het hoogspanningsnet" (nr. 4408)

Sprekers: **Frieda Brepoels**, voorzitter van de VU&ID-fractie, **Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Simonne Creyf tot de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de Belgische elektriciteitsstarieven" (nr. 4479)

Sprekers: **Simonne Creyf**, **Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Mondelinge vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de manier waarop het AMPERE-verslag de werkzaamheden van professor Dessus over de opwerking van nucleaire afval heeft gebruikt" (nr. 4318)

Sprekers: **Muriel Gerken**, **Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

SOMMAIRE

Question de Mme Frieda Brepoels au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "la nomination d'un gestionnaire de réseau pour le réseau à haute tension" (n° 4408)

Orateurs: **Frieda Brepoels**, président du groupe VU&ID, **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "les tarifs d'électricité en Belgique" (n° 4479)

Orateurs: **Simonne Creyf**, **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question orale de Mme Muriel Gerken au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la manière dont le rapport "AMPERE" a utilisé les travaux du professeur Dessus sur le retraitement des déchets nucléaires" (n° 4318)

Orateurs: **Muriel Gerken**, **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 24 APRIL 2001

10:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 24 AVRIL 2001

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.15 uur door mevrouw Muriel Gerkens.

01 Vraag van mevrouw Frieda Brepoels tot de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de benoeming van een netbeheerder van het hoogspanningsnet" (nr. 4408)

01.01 Frieda Brepoels (VU&ID): In de pers vernamen wij dat de regering nog steeds geen netbeheerder van het hoogspanningsnet heeft benoemd. Een half jaar geleden – op 17 oktober 2000 – verontschuldigde de premier zich om het zwakke resultaat van zijn regering inzake het vrijmaken van de energiemarkt en beloofde beterschap. Wij wachten nu nog altijd op die benoeming. De Europese Commissie drong al meermaals aan op spoed. Europa zou België zelfs willen dagvaarden. Blijkbaar wacht de regering tot de CREG de juiste tarieven geeft voor het transport van energie over het hoogspanningsnet. De CREG wacht daarmee echter zelf tot de regering een netbeheerder benoemt. Electrabel wil dat net zo duur mogelijk verkopen. De vervangingswaarde van het net werd op 130 tot 140 miljard frank geschat. Maar het overleg tussen regering, CREG en Electrabel leidde nog niet tot een overeenkomst.

La séance est ouverte à 10.15 heures par Mme Muriel Gerkens.

01 Question de Mme Frieda Brepoels au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "la nomination d'un gestionnaire de réseau pour le réseau à haute tension" (n° 4408)

01.01 Frieda Brepoels (VU&ID): Nous avons appris par la presse que le gouvernement n'avait toujours pas nommé de gestionnaire de réseau pour le réseau à haute tension. Il y a six mois, le 17 octobre 2000, le premier ministre s'était excusé pour les faibles résultats obtenus par son gouvernement concernant la libéralisation du marché de l'électricité et il avait promis d'améliorer la situation. Or, nous attendons toujours la nomination du gestionnaire. A plusieurs reprises, la Commission européenne a demandé d'accélérer le processus. L'Europe envisagerait même d'entamer une procédure contre la Belgique. Le gouvernement semble attendre que la CREG annonce les tarifs exacts pour le transport de l'électricité sur le réseau à haute tension. Mais la CREG attend elle-même que le gouvernement nomme un gestionnaire de réseau. Electrabel souhaite vendre ce réseau au prix le plus élevé possible. La valeur de remplacement du réseau a été évaluée entre 130 et 140 milliards de francs. Les négociations menées entre le gouvernement, la CREG et Electrabel n'ont

toutefois pas encore débouché sur un accord.

Waarom verloopt het liberaliseringsproces zo traag? Waar liggen de knelpunten? Wat zijn de resultaten van het overleg met Electrabel? Wanneer wordt de netbeheerder aangesteld? Wat is zijn positie ten opzichte van Electrabel? Wie worden de andere aandeelhouders? Hoe wordt een rechtszaak door de EU voorkomen?

Pour quelle raison le processus de libéralisation du marché de l'électricité se déroule-t-il aussi lentement ? Quels sont les principaux obstacles ? Sur quels résultats la concertation organisée avec Electrabel a-t-elle débouché? Quand le gestionnaire de réseau sera-t-il nommé ? Quelle est sa position par rapport à Electrabel ? Qui seront les autres actionnaires ? Comment éviter une procédure en justice au niveau de l'UE ?

01.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze** (Nederlands): De premier heeft inderdaad al op 17 oktober 2000 beloofd dat er snel een netbeheerder zou worden aangesteld. Het gaat echter om een dossier dat zeer complex is: op inhoudelijk, technisch en politiek vlak. Ik huiver trouwens van een toestand zoals in Californië.

01.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat (en néerlandais): Le 17 octobre 2000, le premier ministre avait en effet déjà promis la nomination rapide d'un gestionnaire de réseau. Mais il s'agit d'un dossier particulièrement complexe sur le plan du contenu ainsi que du point de vue technique et politique. Il faut absolument éviter une situation semblable à celle qu'a connue la Californie.

Het revisorenrapport van de CREG, de *letter of intention* en het voorstel van tarievenstructuur van de CREG zijn reeds klaar. In de lente van 2001 moet een netbeheerder worden aangesteld, zoals de regering in november van vorig jaar besliste. Ik heb steeds geantwoord binnen de termijnen die door de Europese Commissie werden opgelegd.

Le rapport des réviseurs de la CREG, la lettre d'intentions et la proposition de structure tarifaire de la CREG sont déjà prêts. Le gestionnaire de réseau doit être nommé au printemps 2001, comme l'a décidé le gouvernement au mois de novembre de l'année dernière. J'ai toujours répondu dans les délais imposés par la Commission européenne.

01.03 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Het antwoord is nogal summier. Het gaat natuurlijk om een complex dossier, maar totnogtoe merkt de burger weinig van een lager elektriciteitsstarief. Hoever staat het met het overleg met Electrabel inzake de transporttarieven? Intussen blijft de aanstelling van een netbeheerder maar aanslepen. Het antwoord van de minister is teleurstellend.

01.03 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Voilà une réponse sommaire. Il s'agit évidemment d'un dossier complexe mais jusqu'à présent, le citoyen n'a pas vu sa facture d'électricité baisser. Où en est la concertation organisée avec Electrabel concernant les tarifs pour le transport ? Entre-temps, le gestionnaire n'a toujours pas été nommé. La réponse du secrétaire d'Etat me déçoit.

01.04 Staatssecretaris **Olivier Deleuze** (Nederlands): Vele aspecten van het dossier werden hier reeds besproken. Ik wil niet in herhaling vallen.

01.04 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat (en néerlandais): De nombreux aspects du dossier ont déjà été abordés au sein de cette commission. Je ne voudrais pas toujours répéter la même chose.

De netbeheerder betreft het hoogspanningsnet en dat heeft dus weinig te maken met de doorsnee-consument. Die is meer betrokken bij het laagspanningsnet en bij het beleid van de intercommunales.

La question du gestionnaire de réseau est un dossier qui concerne le réseau à haute tension et non pas le petit consommateur. Ce dernier est davantage concerné par le réseau à basse tension et par la politique des inter-communales.

De onderhandelingen verlopen vlot. Ik wil daarop echter niet voortijdig ingaan, om vertraging ervan te voorkomen.

Les négociations se déroulent dans de bonnes conditions. Je ne souhaite pas réagir prématurément pour éviter que les négociations prennent du retard.

01.05 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Wij zullen het dossier op de voet volgen.

01.05 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Nous continuerons à suivre ce dossier avec la plus grande attention.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw Simonne Creyf tot de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de Belgische elektriciteitsstarieven" (nr. 4479)

02.01 Simonne Creyf (CVP): De Belgische elektriciteitsstarieven voor huishoudens en KMO's zijn te hoog. Dit blijkt uit vergelijkend Europees onderzoek. TestAankoop heeft dit onlangs opnieuw aangetoond. De minister reageerde verrast. Hij wil de expertencommissie een onderzoek laten instellen en schuift de verantwoordelijkheid door naar het Controlecomité. De politiekverantwoordelijken blijven in gebreke. Wat hebben de politiekverantwoordelijken al gedaan om de tarieven voor kleine gebruikers te verlagen? Welke maatregelen zullen worden genomen?

02.02 Staatssecretaris Olivier Deleuze (Nederlands): In België worden de prijzen voor de consumenten bepaald door het Controlecomité van de sociale partners. Ons doel is de elektriciteitsprijzen te verlagen tot het niveau van onze buurlanden, maar de sociale partners werken te traag.

De regering vroeg het Controlecomité op 5 april 2001 uitdrukkelijk om de tarievenverschillen vast te leggen op vergelijkbare basis, de tarievenhandicap uiterlijk tegen 30 juni 2001 te verminderen en de tarieven uiterlijk tegen 30 juni 2002 met die van de buurlanden overeen te stemmen.

Ik drong op 5 april bij het Controlecomité aan op een stipte uitvoering van de regeringsbeslissing. Ik heb de regering voorgesteld om experts te laten onderzoeken hoe het Controlecomité die beslissing van 5 april uitvoert en om eventueel via structurele maatregelen op te treden.

02.03 Simonne Creyf (CVP): U bevestigt dat de regering de uiteindelijke verantwoordelijkheid draagt, maar zij doet niets. De regering is politiek verantwoordelijk voor het Controlecomité. Ondanks alle beloftes worden de tarieven steeds hoger. U remt de vrijmaking van de markt af. Bij de regeringswissel was alles nochtans al voorbereid voor de liberalisering. Europa heeft België al op de vingers getikt. De regering moet dringend haar verantwoordelijkheid opnemen.

Het incident is gesloten.

Voorzitter: Jos Ansoms

03 Mondelinge vraag van mevrouw Muriel

02 Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "les tarifs d'électricité en Belgique" (n° 4479)

02.01 Simonne Creyf (CVP): Il ressort d'une étude européenne que les tarifs d'électricité appliqués en Belgique aux ménages et aux PME sont trop élevés. Test-Achats a une nouvelle fois encore établi ce constat. Le ministre a réagi avec étonnement. Il souhaite que la commission d'experts organise une étude et il rejette la responsabilité sur la CREG.

Les responsables politiques ne remplissent pas leurs obligations. Qu'ont-ils déjà entrepris pour faire baisser les tarifs pour les petits consommateurs ? Quelles mesures seront prises ?

02.02 Olivier Deleuze , secrétaire d'Etat (en néerlandais): En Belgique, les tarifs appliqués aux consommateurs sont déterminés par le Comité de contrôle des partenaires sociaux. Notre objectif est de ramener les prix de l'électricité au niveau de celui de nos voisins européens mais les partenaires sociaux travaillent trop lentement.

Le 5 avril 2001, le gouvernement a expressément demandé au comité de contrôle de déterminer les différences tarifaires sur une base comparable, de réduire le handicap tarifaire pour le 30 juin 2001 au plus tard et d'harmoniser les tarifs avec ceux des pays voisins pour le 30 juin 2002 au plus tard.

Le 5 avril, j'ai instamment demandé au Comité de contrôle de faire en sorte que la décision du gouvernement soit rigoureusement exécutée. J'ai proposé au gouvernement de demander à des experts d'examiner les modalités d'exécution, par le comité de contrôle, de la décision du gouvernement du 5 avril et d'intervenir le cas échéant par la mise en œuvre de mesures structurelles.

02.03 Simonne Creyf (CVP): Vous confirmez que le gouvernement assume la responsabilité finale dans ce dossier mais il n'agit pas. Le gouvernement est politiquement responsable pour le comité de contrôle. Malgré toutes les promesses, les tarifs ne cessent d'augmenter. Vous freinez le processus de libéralisation du marché alors qu'au changement de gouvernement, tout était prêt. L'Europe a déjà rappelé notre pays à l'ordre. Il est urgent que le gouvernement prenne ses responsabilités.

L'incident est clos.

Présidence: Jos Ansoms

03 Question orale de Mme Muriel Gerken au

Gerken aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling over "de manier waarop het AMPERE-verslag de werkzaamheden van professor Dessus over de opwerking van nucleaire afval heeft gebruikt" (nr. 4318)

03.01 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Professor Dessus, directeur van het Franse CNRS, zou u een brief hebben geschreven om erop te wijzen dat hij niet akkoord kan gaan met de wijze waarop zijn verslag wordt gebruikt in de besluiten van de Ampère-commissie in verband met de opwerking van kernafval tot MOX. Volgens hem gaat het er niet om het afval via die opwerking gemakkelijk te verwijderen, maar moet het gedurende een periode van 150 jaar worden geborgen. Bevestigt u die reactie van professor Dessus? Heeft u de auteurs van het Ampère-verslag daarvan in kennis gesteld?

03.02 Staatssecretaris Olivier Deleuze (*Frans*): Ik heb inderdaad een van 8 februari gedateerde brief van professor Dessus, medeauteur van het verslag van de Franse "Charpin"-commissie, waarnaar in het Ampère-verslag wordt verwezen, ontvangen. In die brief wordt gepleit voor het verkleinen, via de MOX, van het in Frankrijk op te werken afval. Professor Dessus onderstreept echter dat die oplossing een meerkost van 1% hetzij 30 à 40 miljard inhoudt en problemen op korte en lange termijn zal veroorzaken vermits het afval gedurende tenminste 150 jaar moet worden geborgen. Ik heb die brief aan de covoorzitter van de Ampère-commissie en aan de voorzitter van uw commissie bezorgd.

Professor Stretydio, die verantwoordelijk is voor het betwiste citaat, gaat er niettemin van uit dat het Charpin-rapport niet in zijn geheel ter discussie wordt gesteld.

03.03 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): De reactie van professor Stretydio ontgoochelt mij enigszins. Ik veronderstel dat wij zullen terugkomen op dit probleem dat zorgwekkende proporties aanneemt, naar aanleiding van de bespreking over het rapport-Ampère en de adviezen van de internationale experts.

Het incident is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 10.45 uur.

secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable sur "la manière dont le rapport "AMPERE" a utilisé les travaux du professeur Dessus sur le retraitement des déchets nucléaires" (n° 4318)

03.01 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV) : Le professeur Dessus, directeur du CNRS français, vous aurait écrit pour marquer son désaccord avec l'utilisation faite de son rapport dans les conclusions de la Commission "Ampère" relatives au retraitement en MOX des déchets nucléaires. Selon lui, il ne s'agirait pas d'éliminer facilement les déchets via ce retraitement mais bien de les entreposer pendant 150 ans, puis de les stocker. Confirmez-vous cette réaction du professeur Dessus ? L'avez-vous transmise aux auteurs du rapport Ampère ?

03.02 Olivier Deleuze , secrétaire d'Etat (*en français*): J'ai effectivement reçu une lettre du 8 février du professeur Dessus, coauteur du rapport de la commission française « Charpin », auquel le rapport AMPERE se réfère, en appuyant la thèse de la réduction de la quantité de déchets à retraiter en France par le biais du MOX. Le professeur Dessus souligne cependant que cette solution implique un surcoût de 1 % soit 30 à 40 milliards et des problèmes à court et long terme puisqu'il faut entreposer les déchets pendant au moins 150 ans. J'ai transmis cette lettre au co-président de la Commission "Ampère" et au président de votre commission.

Le professeur Stretydio, responsable de la citation incriminée, considère néanmoins que l'ensemble du rapport Charpin n'est pas remis en cause.

03.03 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Je suis un peu déçue par la réaction du professeur Stretydio. Je suppose que nous reviendrons sur ce problème, qui devient inquiétant pendant les discussions sur le rapport Ampère et les avis des experts internationaux.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 10.45 heures.